

ביצוע עבודות ניקיון במוסדות החינוך ובמבנים עירוניים

ביקורת מעקב

חטיבת תפעול ושפ"ע

חטיבת הון אנושי

ביצוע עבודות ניקיון במבנים עירוניים

ביקורת מעקב

1. כללי

- 1.1. בשנת 2020 נערכה ביקורת בנושא ביצוע עבודות ניקיון במבנים עירוניים. האחריות על עבודות הניקיון מפוצלת לשתי חטיבות, האחת חטיבת הון אנושי האחראית על הניקיון במשרדי העירייה ומבניה, והשנייה חטיבת שפ"ע ותפעול, המחלקה לתחזוקת מוסדות החינוך, האחראית על עבודות הניקיון במוסדות החינוך.
- 1.2. ממצאי הביקורת דאז העלו, כי תהליך הבקרה והפיקוח על עבודת עובדי הניקיון (עובדי קבלן ועובדי עירייה) אינו מנוהל באופן מיטבי.
- 1.3. הוראות העבודה אינן קיימות או אינן מעודכנות, ולכן חלק מהפעולות שיש לבצע אינן מבוצעות.
- 1.4. תהליך קבלת ההחלטה על ההתקשרות עם חברת משכ"ל לצורך ביצוע עבודות הניקיון, לא נעשה בהתאם לתקנות וההנחיות של משרד הפנים בנושא.
- 1.5. הביקורת ערכה ביקורת מעקב לבחינת תיקון הליקויים שעלו בדוח הביקורת משנת 2020 ויישום המלצות הביקורת.
- 1.6. יש לציין, כי מנהל מחלקת תחזוקת מוסדות החינוך פרש מתפקידו, וביקורת המעקב נערכה מול מנהל המחלקה שהחליפו.
- 1.7. להלן ממצאי ביקורת המעקב:

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2020
לא בוצע. הוראת העבודה טרם עודכנה.	1. לעדכן את הוראת עבודה 5.6.2.6.02 "ניקיון מוסדות חינוך", ולהתאימה לתהליך העבודה הקיים בעירייה, תוך התייחסות לפערים הקיימים בין הוראת העבודה ובין תהליכי העבודה כפי שפורטו בפרק א' סעיף 3.3 ולבקורות החסרות כפי שפורטו בפרק א' סעיף 3.4.
לא בוצע. הוראת העבודה לא הוכנה.	2. להכין הוראת עבודה לתהליכי העבודה המתקיימים בניקיון מבני הציבור, על פי פירוט הנושאים הכלולים בפרק ב' בסעיף 2.4.
לא בוצע. הוראת העבודה לא עודכנה.	3. לעדכן את נוהל העבודה 5.2.3 "הצטרפות למכרזי מסגרת/מכרזים משותפים של מרכז השלטון המקומי/חשב כללי", ולכלול בו את השינויים שחלו בעקבות נוהל משרד הפנים

ביצוע עבודות ניקיון במבנים עירוניים - ביקורת מעקב

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2020	
	לעניין התקשרויות עם יועצים מיום 01/01/2018.	
<p>בוצע. מפרט הניקיון של החצרנים הוגדר באופן מפורט.</p>	<p>4. להגדיר את מפרט הניקיון של החצרנים, לרבות ניקיון חדרי השירותים במהלך יום הלימודים, ולהפיצו בקרב האחראים על המעקב והבקרה אחר ביצוע עבודתם.</p>	
<p>אושר עקרונית. בתוכנית העבודה לשנת 2023 אושרה עקרונית תוספת של כשעה ושלושת רבעי למשרתם של החצרנים. הדבר תלוי בתקצוב הנושא בתקציב 2023.</p>	<p>5. לשקול את בקשת מנהלי בתי הספר להארכת יום העבודה של החצרנים, יש לבחון את התאמת מספר שעות הרצף המאושרות לחצרנים להיקף שטחי החצרות של בתי הספר ומספר התלמידים הלומדים בבית הספר.</p>	
<p>בוצע באופן חלקי. החצרנים מדווחים באופן ידני ואב הבית מאשר את הדיווח. עובדי הקבלן – אין דיווח. קיים מעקב אחר ביצוע העבודה בשביעות רצון. עובדי העירייה - מדווחים באופן ידני ומנהלת ביה"ס מאשרת את הדיווח. מעקב אחר איכות העבודה – סיורים פעמיים בשבוע על ידי מפקח הניקיון של המחלקה, וכן על ידי מנהל מחלקת תחזוקת מוסדות חינוך. שעת הגעה – לדברי מנהל מחלקת תחזוקת מוסדות חינוך - לא רלוונטי.</p>	<p>6. לבצע בקרה אחר נוכחות עובדי הניקיון ואיכות עבודתם, כדלקמן: (1) דיווח נוכחות באמצעות סריקת בר קוד זו מימדי באמצעות הסמרטפון של העובד בכניסה וביציאה מהמתחם אותו העובד מנקה. דיווח זה מאפשר בקרה אחר השעה והמיקום בו נמצא העובד, לרבות הצלבת GPS. (2) סיור בשעות בהן מבוצע הניקיון בהתאם לתכנית בקרה שתערך במחלקה, על פיה יסיירו בכל אחד מבתי הספר לפחות אחת לחודשיים. (3) להגדיר את שעת ההגעה של עובדי הניקיון לבתי הספר לביצוע עבודת הניקיון.</p>	
<p>לא בוצע. סמנכ"ל הון אנושי מציע לעשות זאת בדיווח טלפוני. מנהל מחלקת תחזוקת מוסדות חינוך מצייין, כי שעת תחילת עבודתם של החצרנים מוקדמת משעת פתיחת</p>	<p>7. להנפיק כרטיס עובד לכל עובדי הרצף של קבלני הניקיון, הפועלים במהלך יום העבודה, על מנת שהם יחתימו כרטיס נוכחות, כפי שעושים עובדי העירייה. דיווח זה יקל על הפיקוח והבקרה אחר שעות הנוכחות וההחלפות המבוצעות.</p>	

ביצוע עבודות ניקיון במבנים עירוניים - ביקורת מעקב

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2020	
<p>המשרדים ועלולה להיווצר בעיה בדרישה זו.</p>		
<p>בוצע. קיימת אפליקצייה של משכ"ל אשר מאפשרת לקבל במייל דיווחים (כולל תמונות) שממלאים האחראים, ולערוך מעקב שוטף אחר ביצוע עבודת הניקיון ואיכותה. קיימת גם בקרה של משכ"ל בהתאם לתנאי ההסכם. אחת לרבעון מתקיימת פגישה בנושא. לדברי סמנכ"ל חטיבת הון אנושי, אבות הבית אינם מפקחים על ביצוע עבודות הניקיון במוסדות החינוך.</p>	<p>8. לערוך בקרה אחר עבודת הניקיון המבוצעת על ידי עובדי הניקיון המוגדרים על ידי העירייה או על ידי עובדי קבלן הניקיון.</p>	
<p>בוצע. קיימת הקפדה על קבלת אישורי משטרה כחוק, מכל עובדי הניקיון הנמצאים בשעות שבהם מתקיימים הלימודים.</p>	<p>9. להקפיד לדרוש מעובדי הניקיון הנמצאים בבתי הספר אישור משטרה בהתאם לדרישות החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א-2001. הביקורת ממליצה לאמץ את התהליך המבוצע במחלקת הביטחון לניפוק אישורים למאבטחים, כפי שהוא מתואר בפרק א' סעיף 6.4.14.</p>	
<p>בוצע. בוצעה הגדרה ברורה של "משרת ניקיון" (8 כתות, מסדרון, שירותים ומדרגות-650 מ"ר, שישה ימים בשבוע) וזאת לפי ההסכמים הקיבוציים.</p>	<p>10. להגדיר את השטח (מ"ר) לביצוע עבודת ניקיון באופן שווה בין כלל עובדי העירייה (משרה מלאה ועובדים בשעות נוספות), תוך התייחסות לשוני בין המתחמים אותם מנקים העובדים.</p>	
<p>לא בוצע. סמנכ"ל הון אנושי מסר, כי למרות שהוא ניסה לקדם את הנושא, הדבר לא צלח עד</p>	<p>11. להגדיר קריטריונים לזכאים לעבוד בניקיון לאחר שעות העבודה בתמורה לתשלום שעות נוספות, וליצור מנגנון אובייקטיבי,</p>	

ביצוע עבודות ניקיון במבנים עירוניים - ביקורת מעקב

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2020	
<p>עתה מסיבות שונות. מנהל מחלקת תחזוקת מוסדות חינוך מסר, כי הפניות הן בדרי"כ על רקע סוציו-אקונומי.</p>	<p>לפיו כל אחד מעובדי העירייה העומדים בקריטריונים, יהיה רשאי להגיש בקשה לעבודה בניקיון בתשלום שעות נוספות. הבחירה בעובדים תהיה על ידי ועדה ניטרלית, שתכלול גם את נציג ועד העובדים. החלטת הוועדה תהיה לתקופה מוגבלת, שתוגדר מראש, ולאחריה יהיה על העובד להגיש בקשה חדשה. כמו כן, יש לקבוע קריטריונים למספר השעות הנוספות אותן מקבל העובד, אשר יגזרו מהשטח אותו ינקה העובד, הלכה למעשה.</p>	
<p>לא בוצע. עם זאת, מנהל מחלקת תחזוקת מוסדות חינוך השתמש במדידות שבוצעו על ידי אגף ההכנסות והנדסה על מנת להגדיר את השטחים של מבני מוסדות החינוך לצורך המכרז שפורסם לבחירת קבלן הניקיון.</p>	<p>12. לנהל את נכסי העירייה בבסיס נתונים אחד, אשר ישרת את צורכי כלל היחידות הרלוונטיות לניהולן, בין היתר: אגף ההנדסה, מחלקת הנכסים, מחלקת הגבייה וכד'. באופן זה עדכונים שנעשים בכל אחד מהאגפים, יעדכנו את בסיס הנתונים, ויבואו לידי ביטוי בכל היחידות הרלוונטיות. עד שניתן יהיה ליישם זאת, הביקורת ממליצה כי נתונים כדוגמת שטחי המבנים, ינוהלו באופן שבו תהיה אליהם גישה לכל אחד מהאגפים/מחלקות שאמורים להשתמש בהם. כמו כן, יוגדרו המורשים לביצוע עדכונים בנתונים אלו, אשר יהיו זמינים לכלל המשתמשים.</p>	
<p>בוצע באופן חלקי. לדברי מנהל מחלקת תחזוקת מוסדות חינוך, המפרט מועבר למנהלי מוסדות החינוך בכל תחילת שנת לימודים. יש להשלים ולהעביר מפרט ניקיון גם למנהלי מבני הציבור.</p>	<p>13. להעביר למנהלי מוסדות החינוך ולמנהלי מבני הציבור את מפרט הניקיון שבהסכם, ולרתום אותם לתהליך הפיקוח והבקרה אחר עבודות הניקיון המבוצעות במבנה עליו הם אחראיים.</p>	
<p>בוצע. הדיווחים המתקבלים מביצוע הבקרות מהוים בסיס לקניסת הקבלן במידת</p>	<p>14. לבצע את הבקרה מלאה אחר ההפרות שעולות מתוך דוחות הבקרה שמבוצעים על ידי המחלקה, וכן מדוחות הבקרה</p>	

ביצוע עבודות ניקיון במבנים עירוניים - ביקורת מעקב

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2020
הצורך.	המבוצעים על ידי משכ"ל, להתריע בפני הקבלן, ולקוז את הקנסות המוסכמים מתוך החשבונות המוגשים על ידי הקבלן.